

הקרב על ה.ב.מ.ו של אסי אבוטבול: היבואנית נאבקת במדינה על זכויותיה

07:06 | 22.3.2009 **מאת עמית בן-אריה**

כבודו של עבריין מצוי נמדד ברכב שברשותו. נדמה שגם המדינה הפנימה זאת, אך המאבק המשפטי סביב שתי מכוניות ה.ב.מ.ו מודל 2007 של מי שמוגדר ראש ארגון פשע, אסי אבוטבול, חרג כבר מזמן מהפיקנטריה הרגילה, ונהפך לסוגייה עקרונית שתוצאותיה ישפיעו על זכויותיו של כל מי שמוכר סחורה באשראי לעבריינים. משפחת אבוטבול מצד אחד, המדינה מצד שני, ויבואנית ב.מ.ו שמכרה את המכוניות מצד שלישי, נאבקות על הכסף שהתקבל ממכירת כלי הרכב הנוצצים.

במאי 2007 הועמד אבוטבול לדין, בין השאר, בגין עבירות הלבנת הון וסחיטה בכוח במסגרת ארגון פשיעה. במקביל ביקשה המדינה לחלט את שני כלי הרכב המפוארים של משפחת אבוטבול באופן זמני. חילוט נכסים בהליך פלילי משמעו תפיסת רכוש והעברת הבעלות בו לידי המדינה, בנימוק שהוא הושג דרך ביצוע עבירות פליליות. בנובמבר 2007 קבע שופט בית המשפט המחוזי בתל אביב,

עודד מודריק, כי יש למכור את כלי הרכב והתמורה תישמר עד סוף ההליך. אם יורשע אבוטבול, הסכום ייכנס לקופת המדינה. הסיבה למכירת כלי הרכב היא שעד סוף המשפט יירד ערך המכונית בצורה ניכרת, וסכום החילוט יהיה פחות משמעותי. אגב, כלי הרכב רשומים על שם אשתו ואחותו של אבוטבול, אך לגישת בתי המשפט הבעלות האמיתית היא של אבוטבול - ולפי החשד, מקור הכסף שהביא לרכישת המכוניות הוא בעבירות פליליות. נשיאת בית המשפט העליון דורית ביניש אישרה את החלטת מודריק.

בשלב זה הבינה הנהלתה של יבואנית ב.מ.ו בישראל, חברת קמור, שעליה להיכנס להליך כדי לנסות להשיג את יתרת ההלוואה שלא שילם לה אבוטבול על המכוניות המשועבדות - כ-180 אלף שקל.

בתחילת 2008 הגישה קמור לבית המשפט בקשה לקביעת זכויותיה בכלי הרכב. החברה הודיעה כי החלטה בעניינה, כצד שלישי לסכסוך בין משפחת אבוטבול לפרקליטות, תהיה סופית, שכן אם יורשע אבוטבול בהליך הפלילי ממילא יתבטל הצו הזמני והמדינה תקבל את הפידיון שהתקבל ממכירת כלי הרכב. כתוצאה מכך קמור תישאר בחוסר כיס.

לפרקליטות, מצדה, טענות שונות נגד קמור, והיא דורשת למחוק את הבקשה. לדידה, צל מרחף מעל התנהגותה של קמור בפרשה. בנוסף לכך, אחד הנאשמים בפרשה הוא עובד החברה אביב גולן - שלפי הנטען שיתף פעולה עם אבוטבול, דבר שמצביע על היעדר תום לב בהתנהגותה של החברה.

בקמור טוענים כי מדובר בלא יותר מעובד זוטרי במחלקת המכירות, ובכל אופן, לפי החברה, העניין אינו קשור בזכויות הקנייניות שלה על כלי הרכב. לגישת החברה, שמיוצגת על ידי עו"ד דרור ארד-אילון, הראיות של הפרקליטות הובאו בשלב הסיכומים ללא רשות ואינן קבילות.

"אין תקדים לשלילה רבתי של הזכות להתעמת עם ראיות הן בדרך של חקירה נגדית והן בדרך של הבאת ראיות נגדית", כתב ארד-אילון לבית המשפט. "תפישה זו משבשת לחלוטין את מעמדו של צד שלישי הטוען לזכות, ומאפשרת לפגוע ברכושו בלי לתת לו אפשרות להתגונן כראוי".

פרקליטות מחוז מרכז, באמצעות עו"ד נורית קורנהאוזר, טוענת כי קמור הסכימה כי הראיות של המשפט הפלילי יצורפו לסיכומים. השבוע ייערך דיון בעל פה, ונראה שאחריו יכתוב מודריק החלטה.

נושים תמי לב

הסוגייה שעל הפרק היא רחבה יותר, כמובן, מהמכוניות של אבוטבול. החלטת מודריק יכולה להשפיע על צדדים שלישיים רבים שנפגעים כתוצאה ממכשיר החילוט הדקוני בתחילתו של הליך פלילי. אותם צדדים יכולים להיות ספקים דוגמת קמור, בנקים וחנויות, וכל מי שכרת הסכם אשראי עם אדם שמצא עצמו בתסבוכת פלילית וחשוף לחילוט רכוש.

בראיון ל-TheMarker לפני כחצי שנה אמר עו"ד גלעד ברון, המתמחה בהלבנת הון, כי למדינה ולאינטרס הציבורי יש עדיפות ברורה על מרבית האינטרסים הפרטיים במאבק על הרכוש. במצב דברים זה, אמר, מי שטוען לזכות על הרכוש צריך להוכיח זכות קניינית עם רישום מסודר. דרישה זו, לדעת ברון, היא בלתי אפשרית בשל אופי החיים המסחריים, שמטיבם הם דינמיים.

הבעיה מחריפה כשמדובר בנושים תמי לב, שלא היו מודעים לזהות האיש שעושה עמם עסקה. האם מי שמכר טלוויזיה לעברייני צריך להיפגע כתוצאה מחילוט?

עו"ד אברהם לנדשטיין, שייצג את משפחת אבוטבול בהליך: "כלי הרכב נקנו על ידי מכירת כלי רכב קודמים שהיו בבעלות המשפחה מסוג ב.מ.ו. ממודלים ישנים יותר. אלה נרכשו כדת וכדין ללא קשר לפרשה הפלילית הנדונה, ונוספה עליהם מערכת צ'קים שהם בגדר התחייבויות לתשלום לקמור".

לדברי ארד-אילון, "השם הרע של הלקוח לא אמור לפגוע בעסקה. כל עוד לספק אין מעורבות או ידיעה מההיבט העברייני, העסקה היא חוקית. בסופו של דבר, החוק מגן על פעולות שנעשו בתום לב, ולא פוסל אנשים בגלל מוניטין שלילי". (ב"ש 91623/07, תפ"ח 1049/07)